

Gårdens klimasårbarhet

Denne sjekklista skal hjelpe deg å vurdere gårdens klimasårbarhet. Bedre kunnskap om forventet klimaendring i din region og om hvordan drifta kan påvirkes over tid, vil gi et bedre grunnlag for å planlegge eventuelle klimatilpasningstiltak.

Klimasårbarhet	Ja	Nei	Delvis	Kommentar
<i>Har gården tørkesvak jord?</i>	☐	☐	☐	
<i>Trenger grøftesystemet fornyelse?</i>	☐	☐	☐	
<i>Er jorda/arealer utsatt for erosjon?¹</i>	☐	☐	☐	
<i>Finnes flomutsatt² areal på gården?</i>	☐	☐	☐	

Har gården blitt påvirket av følgende værhendelser i løpet av de siste 5-10 år?

<i>Vårtørke</i>	☐	☐	
<i>Sommertørke</i>	☐	☐	
<i>Vedvarende regn</i>	☐	☐	
<i>Kraftig nedbør</i>	☐	☐	
<i>Oversvømmelse</i>	☐	☐	
<i>Frost i vekstsesong (sen vår/tidlig høst)</i>	☐	☐	
<i>Hetebølge</i>	☐	☐	
<i>Synes du at slike værhendelser skjer oftere og/eller er kraftigere enn før?</i>	☐	☐	

Annet

<i>Er du/dere bekymret for effekten av klimaendringene på gården?</i>	☐	☐	☐
<i>Er generasjonsskifte forestående?</i>	☐	☐	
<i>Kan klimaendringer på sikt gi nye muligheter (fordeler) på gården?</i>	☐	☐	☐

¹ Pga topografi, jordart, nærhet til vassdrag, etc.

² Arealer nær elv, innsjø eller hav som kan oversvømmes jevnlig

Vurdering av svarene:

1. Overveiende «Ja»

Mange «Ja» tyder på at gården er nokså sårbar for klimaendringer. Jordtype, topografi, eller dårlig drenering kan bety økt risiko for erosjon, oversvømmelse eller tørke. Hyppigere og/eller kraftigere værhendelser ilt de siste 5-10 årene kan gi en pekepinn på sårbare områder eller produksjoner på gården. Ved forestående generasjonsskifte, eierskifte eller driftsomlegging, husk å ta hensyn til klimaframskrivninger – særlig i forhold til større investeringer.

Anbefaling: Vurder tiltak som endret jordarbeiding, bruk av fang- og dekkvekster, vekstskifte, valg av tilpassede arter og sorter, samt generell forbedring av jordhelsen for å dempe effekten av klimaendringer. Iverksette tiltak på gården som ytterligere kan redusere gårdens klimasårbarhet.

2. Overveiende «Nei»

Mange «Nei» tyder på at gården foreløpig er nokså klimarobust. Dette kan være på grunn av gunstige naturforhold som jordarter med god evne til å holde på vann, lav erosjonsrisiko, eller et velfungerende grøftesystem.

Anbefaling: Bli kjent med aktuelle klimaframskrivninger og gjennomfør tiltak som ytterligere reduserer gårdens klimasårbarhet.

3. Både-ôg

En typisk sårbarhetsvurdering vil kanskje gi både «ja» og «nei», samt noen «delvis» svar. Dette tyder på at enkelte deler av driften eller områder på gården kan være sårbare for effekten av klimaendringen, f.eks. enkelte jorder med tørkesvak jord, erosjonsutsatte områder eller spesielle driftsopplegg.

Anbefaling: Tiltak må vurderes ut ifra den konkrete sårbarheten.

Til oppfølging: